

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/216/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

17/2015. (I. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. április 2-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. január 22-én megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapest XIX. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos vele szemben 2014. március 22-én B. településen, a B. * kerületi Rendőrkapitányság által foganatosított közlekedés rendészeti intézkedés miatt terjesztette elő 2014. április 2-án panaszát.

A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőri igazoltatás során azt tapasztalta, hogy tiszteletlenül és bunkó módon viselkedtek vele a rendőrök. Ez abban merül ki, hogy amikor kérték a panaszos iratait igazoltatás céljából még nem is köszöntek és a jelvéyszámuk sem volt rajtuk.

Amikor a panaszos kérte a jelvéyszámukat azt mondták fogja be a száját és örüljön, hogy nem viszik be. Ezt a viselkedést a panaszos már nem tudta szó nélkül megállni és még

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

egyszer kérte a jelvéyszámukat. Ekkor ismét illetlenül mondták, hogy fújja meg az alkoholszondát.

Mindezt a hölgy, akivel a panaszos volt szóvá tette, hogy micsoda viselkedés ez és hagyják abba. Azt mondták fogja be a száját, mert rendőri engedetlenségért beviszik. A panaszos ezek után megtagadta a szonda megfújását. Erre közölték vele, hogy akkor elviszik vérvételre, de nem vérvételre mentek, hanem a * kerületi rendőrségre.

A kapitányságon egy másik rendőr azt mondta, hogy jó lenne, ha a panaszos megfújná a szondát, mert baj lesz. Ezután a panaszos megfújta a szondát. A panaszos állítása szerint, a helyszínen mikor megtagadta a szondát és közölték, hogy akkor elviszik, utána már mondta, hogy megfújja, de erre azt mondták, hogy már „késő, tudja-e hogy ez nem babaruha”.

A kapitányságon a panaszos megfújta a szondát. Ezután egy hölgy, aki szintén rendőr megkérdezte, hogy volt-e sérülése meg panasza. A panaszos azt mondta, hogy erre nem akar válaszolni. Ennek ellenére mégis azt húzták alá, hogy „nem keletkezett”. A panaszosnak ugyanakkor panasza igen is van csak nekik nem mondta, mert tartott attól, hogy eltusolják az ügyet, és ezért sem írt alá semmit nekik.

A két rendőr, akik a panaszost igazoltatták ekkor még mindig nem adták oda a jelvéyszámukat. Ekkor, a panaszos kissé felemelte a hangját és mondta, hogy ő még nem végzett és nem megy sehova, amíg nem kapja meg az igazoltató rendőrök jelvéyszámát. Az egyik igazoltató rendőr kiment a kocsihoz és behozta a jelvényeket, ami a láthatósági mellényen volt feltűzve.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A Testület megkeresésére az intézkedést fogantató rendőrkapitányság KMB alosztályvezetője által lefolytatott parancsnoki kivizsgálásról 2014. május 28-án kelt jelentés szerint a panaszos által sérelmezett intézkedést P. Á. r. őrmester és N. B. r. őrmester fogantatosították.

Szolgálatuk ellátása során a kapott utasítás alapján 11 óra 00 perckor álló ellenőrzést hajtottak végre, melynek során észlelték a panaszos gépjárművét. A rendőri intézkedésre azért került sor, mivel észlelték, hogy a gépjárművet vezető személy - a későbbiek során megállapítást nyert, hogy ez a személy a panaszos - úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont használt. Fentiekre való tekintettel az intézkedést a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3.§. (2.) bekezdésébe ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §. szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt kezdeményezték.

Fentiekre való tekintettel megállapítást nyert, hogy a rendőri intézkedés célja a fentiekben megjelölt szabálysértést elkövető személy intézkedése alá vonása a Rendőrségről szóló 1994.

évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13.§. (1). bekezdésében megfogalmazottak alapján mely intézkedési kötelezettséget ír elő a rendőr részére.

Az észlelést követően a gépjárművet, valamint az azt vezető személyt – a panaszost - intézkedés alá vonták, majd az Rtv, 20. §. (2) bekezdésben, valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati szabályzat) 5.§. (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - mivel az az intézkedés eredményességét nem veszélyeztette az intézkedést megkezdése előtt – P. Á. r. őrmester tisztelgést követően közölte nevét, beosztási helyét, azonosító számát, valamint az az intézkedés tényét és célját. Ekkor a gépjárműben a panaszoson kívül egy fő - hölgy - utas tartózkodott. N. B. r. őrmester tekintettel arra, hogy az intézkedést a járőrvezető P. Á. r. őrmester folytatta le jól hallhatóan köszönt, majd N. B. r. őrmester intézkedését biztosította.

Ekkor a panaszos - az intézkedést foganatosítók emlékezete szerint - ideges volt, flegma stílusban közölte az intézkedőkkel, hogy nem érti, miért vele foglalkoznak. Ezt követően a panaszos átadta az intézkedő rendőröknek személyazonosító igazolványát, melyből személyazonosságát minden kétséget kizárólag megállapították, valamint átadta a gépjármű forgalmi engedélyét. Ezután a panaszos közölte, hogy nem rendelkezik vezetői engedéllyel, azzal soha nem is rendelkezett, továbbá közölte, hogy az általa vezetett gépjármű a saját tulajdona.

A panaszost az igazolását követően P. Á. r. őrmester nyilatkoztatta, hogy az intézkedést megelőzően fogyasztott-e alkoholt, illetve, hogy hajlandó-e alávetni magát a helyszínen ittasság ellenőrzésnek, hajlandó-e megfújni a rendszeresített légalkoholmérő készüléket, melyet több alkalommal is kategorikusan megtagadott, valamint közölte, hogy nem fog együttműködni, mivel állítása szerint ezt ő megteheti, tekintettel arra, hogy komoly ügyészi kapcsolatokkal rendelkezik, ugyanis az édesanyja a B.-i Nyomozó Ügyészségen ügyésként dolgozik, és általa el fogja intézni a szabálysértési bírságot.

A panaszos elmondta továbbá, hogy mind P. Á. r. őrmestert, mind N. B. r. őrmestert fel fogja jelenteni annak érdekében, hogy a rendőri intézkedésért elégtételt vegyen. Az intézkedők emlékezete szerint ekkor a panaszos hangosan kiabált P. Á. r. őrmesterrel, valamint szidalmazta őt. Fentiekre való tekintettel P. Á. r. őrmester felszólította cselekménye abbahagyására, valamint ismételten megkísérelt a panaszossal szemben légalkoholmérő készüléket alkalmazni, melyet a panaszos ismételten megtagadott.

Ezt követően mivel a panaszos a jogszerű rendőri intézkedésnek ellenállt (fizikálisán nem, kizárólag szóban), valamint a légalkoholmérővel végzendő ellenőrzést megtagadta P. Á. r. őrmester a megállapítottakat jelentette a Kelet-Pest Központnak, valamint Kispest Központnak, majd tájékoztatta a panaszost, hogy elő fogja állítani XIX. kerületi Rendőrkapitányságra mintavétel céljából figyelemmel az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT.14) ORFK utasítás 25.) pont a.) alpontjában foglaltakra.

Közölte továbbá a panaszossal, hogy vele szemben az általa elkövetett szabálysértések miatt - engedély nélküli vezetés, menet közben kézben tartott mobil rádiótelefon használata, valamint a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség - vele szemben szabálysértési eljárást fog kezdeményezni a BRFK XIX. kerületi Rendőrkapitányságon. A panaszos az általa elkövetett szabálysértések tényét nem ismerte el.

Ezt követően P. Á. r. őrmester közölte a panaszossal, hogy rajta az Rtv. 29.§ alapján ruházátvizsgálatot fog végrehajtani, melyet megértett, annak végrehajtása során sem szabálysértés, sem bűncselekmény tárgya nem került elő a panaszos ruházatából.

Ezután P. Á. r. őrmester a panaszos által vezetett gépjárművet a helyszínen lezáratta oly módon, hogy az forgalmi akadályt ne képezzen, majd a panaszos utasával is közölte, hogy élettársát elő fogják állítani, melyet ő is tudomásul vett.

P. Á. r. őrmester jelentésében kitért arra, hogy a panaszos élettársa több alkalommal is "rászólt" a panaszosra, hogy ne kiabáljon a rendőrökkel, illetve hogy fújja meg a szondát, mely nem vezet eredményre. A panaszos előállítása során agresszív magatartását nem fejezte be, ismételen az édesanyjára valamint a Nyomozó Ügyészségre hivatkozott, P. Á. r. őrmester szidalmazását tovább folytatta, valamint fenyegette az intézkedőket, hogy mindkettőjüket fel fogja jelenteni.

Fentiekre való tekintettel P. Á. r. őrmester az általa kezelt rádió beszédváltó gombját benyomva a rádióval forgalmazni kezdett, így a panaszos által tett kijelentéseket több szolgálatot ellátó tagállomás is hallhatta.

P. Á. r. őrmester tájékoztatta a panaszost, hogy az általa elmondottak rögzítésre kerülnek, mellyel a panaszos nem foglalkozott, az őt nem érintette. Fentiekre való tekintettel P. Á. r. őrmester az Rtv. 44. §. (1) bekezdés b.) pontjában valamint c.) pontjában meghatározott közlekedésrendészeti intézkedéseket fogantatosította az intézkedése során.

A BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra érve P. Á. r. őrmester a rendőri intézkedésről szóban beszámolt R. M. r. főtörzsőrmester szolgálat irányító parancsnoknak, valamint dr. J.-né B. K. r. őrnagy készenléti csoportvezető asszonynak, majd az elállított személyt részükre sérülés és panaszmentesen átadta. A kapitányság épületében R. M. r. főtörzsőrmester ismételen nyilatkoztatta a panaszost az alkoholfogyasztás tényéről, melyre a panaszos elmondta, hogy nem fogyasztott alkoholt, majd többszöri ismételt felszólításra hajlandó volt magát alávetni a légalkohol mérő készülékkel történő vizsgálatnak (LION típusú 55340 számú alkoholszonda), mely negatív eredményt mutatott. Fentiekre való tekintettel a panaszos további mintavételétől az intézkedő elállt.

Fentieket követően az előállítás idejéről részére igazolás került kiállításra, mely alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos előállítása 2014. március 22-én 11 óra 03 perctől 11 óra 20 percig tartott. A részére kiállított igazolást a panaszos nem volt hajlandó aláírni.

Fentieket követően a kapitányság épületében a panaszos emelkedett hangnemben követelte P. Á. r. őrmester, valamint N. B. r. őrmester nevét és jelvényszámát, melyet P. Á. r. őrmester ismételen közölt a panaszossal. Ezen közlést panaszos nem fogadta el, közölte az intézkedőkkel, hogy jól láthatósági átvetőjüket vegyék le, és adják át részére, hogy arról mindent pontosan fel tudjon írni. Bár sem az Rtv. sem a Szolgálati szabályzat nem tartalmaz ilyen kötelezettséget a hivatásos állomány tekintetében - a fenti kérésnek eleget tettek.

A kapitányság épületében P. Á. r. őrmester ismételen közölte a panaszossal az általa elkövetett szabálysértések tényét, melyeket továbbra sem ismert el, továbbá közölte, hogy mindkét intézkedő rendőrt fel fogja jelenteni a Belgrád Rakparton. A parancsnoki kivizsgálás keretein belül meghallgatásra kerültek az intézkedő rendőrök, melynek során elmondták, hogy

az intézkedés alá vont személyrel az intézkedés minden szakaszában megfelelő, kulturált hangnemben beszéltek.

A kivizsgálás során megállapítást nyert továbbá, hogy a panaszos az Rtv. 33.§. (2) bekezdés c) pontja alapján került előállításra mintavétel céljából, az előállítás 2014. március 22-én 11 óra 03 perctől 11 óra 20 perig tartott, majd a kapitányság épületéből a készenléti csoportvezető szabadon bocsátotta.

Az előállítása során a panaszossal szemben az Rtv. 29.§. (6) bekezdése alapján ruházátátvizsgálás került foganatosításra az intézkedés helyszínén. A ruházátátvizsgálás időtartamával kapcsolatban a hatóság pontos információval nem rendelkezik, azonban figyelemmel arra, hogy a teljes előállítás 17 percet vett igénybe, melybe beletartozik az intézkedés helyszínéről a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra történő beszállítás is, az nem tartott tovább 1-2 percnél.

A panaszossal szemben az általa elkövetett szabálysértések miatt szabálysértési eljárás került kezdeményezésre, melynek keretében a BRFK *. kerületi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya, mint szabálysértési hatóság a panaszost engedély nélküli vezetés, valamint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértések elkövetése miatt 110.000 (egyszázöttezer) forint pénzbírsággal sújtotta, valamint a közúti járművezetéstől 12 (tizenkettő) hónap időtartamra eltiltotta.

2) A panaszos előállításáról, 2014. március 22-én készített rendőrségi jelentés szerint 2014. március 22-én P. Á. r. őrmester és N. B. r. őrmester közlekedésrendészeti intézkedést foganatosítottak a panaszossal szemben, mivel észlelésük szerint a panaszos vezetés közben mobiltelefont tartott a kezében.

Miután az intézkedő rendőrök megállították, a panaszos átadta személyazonosító igazolványát, melyből személyazonosságát minden kétséget kizárólag megállapították, valamint átadta a gépjármű forgalmi engedélyét. Ezután a panaszos közölte, hogy nem rendelkezik vezetői engedéllyel, azzal soha nem is rendelkezett, továbbá közölte, hogy az általa vezetett gépjármű a saját tulajdona. A panaszossal egy hölgy utazott a gépjárműben.

A panaszost az igazolását követően P. Á. r. őrmester nyilatkoztatta, hogy az intézkedést megelőzően fogyasztott-e alkoholt, illetve, hogy hajlandó-e alávetni magát a helyszínen ittasság ellenőrzésnek, hajlandó-e megfűjni a rendszeresített légalkoholmérő készüléket, melyet több alkalommal is kategorikusan megtagadott, valamint közölte, hogy nem fog együttműködni, mivel állítása szerint ezt ő megteheti, tekintettel arra, hogy komoly ügyészi kapcsolatokkal rendelkezik, ugyanis az édesanyja a B.-i Nyomozó Ügyészségen ügyészként dolgozik, és általa el fogja intézni a szabálysértési bírságot.

Ezt követően P. Á. r. őrmester közölte a panaszossal, hogy rajta az Rtv. 29.§ alapján ruházátátvizsgálást fog végrehajtani, melyet megértett, annak végrehajtása során sem szabálysértés, sem bűncselekmény tárgya nem került elő a panaszos ruházatából.

Ezután P. Á. r. őrmester a panaszos által vezetett gépjárművet a helyszínen lezáratta oly módon, hogy az forgalmi akadályt ne képezzen, majd a panaszos utasával is közölte, hogy élettársát elő fogják állítani, melyet ő is tudomásul vett. A rendőri intézkedés során kényszerítő eszköz nem került alkalmazásra. Az előállítás jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja.

A BRFK *. kerületi Rendőrkapitányságra érve P. Á. r. őrmester a rendőri intézkedésről szóban beszámolt R. M. r. főtörzsőrmester szolgálat irányító parancsnoknak, valamint dr. J.-né B. K. r. őrnagy készenléti csoportvezető asszonynak, majd az elállított személyt részükre sérülés és panaszmentesen átadta. A kapitányság épületében R. M. r. főtörzsőrmester ismételten nyilatkozta a panaszost az alkoholfogyasztás tényéről, melyre a panaszos elmondta, hogy nem fogyasztott alkoholt, majd többszöri ismételt felszólításra hajlandó volt magát alávetni a légalkohol mérő készülékkel történő vizsgálatnak (LION típusú 55340 számú alkoholszonda), mely negatív eredményt mutatott. Fentiekre való tekintettel a panaszos további mintavételétől az intézkedő elállt.

Ezek után a panaszossal a rendőrkapitányságon P. Á. r. őrmester közölte az általa elkövetett szabálysértések tényét: Engedély nélküli vezetés, kézben tartott mobiltelefon használata vezetés közben illetve a Szabs. tv. 216. § Jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség tényét, amelyeket nem ismert el, és a szabálysértési nyilatkozatot sem volt hajlandó kitölteni.

Ezt követően az előállítás tényéről a panaszosnak előállítási igazolást töltöttem ki, amelyet nem volt hajlandó aláírni. A további rendőri intézkedés végett P. Á. r. őrmester közölte, hogy az általa vezetett gépjárművel kizárólag olyan személy közlekedhet tovább, aki a gépjármű vezetés személyi feltételeinek megfelel, amelyet tudomásul vett.

Ezután P. Á. r. őrmester közölte a panaszossal, az ő és járór társa neveit, jelvéyszámait illetve beosztási helyüket, amelyet fenti személyt felírt, illetve közölte, hogy most megy a Belgrád Rakparton lévő Nyomozó Ügyészségre a feljelentését megtenni. P. Á. r. őrmester felhívta a panaszos figyelmét az Rtv.-ben foglalt panasztételi lehetőségéről, amelyet tudomásul vett. A készenléti csoportvezető 11 óra 20 perckor sérülés és panasz mentesen szabadon bocsátotta a rendőrkapitányságról.

3) A panaszos előállításáról, 2014. március 22-én kelt igazolás tanúsága szerint a panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján előállításra került a B. * kerületi Rendőrkapitányságra. Az előállítás 11 óra 03 perctől 11 óra 20 percig tartott, amely során a panaszosnak sérülése, panasz nem keletkezett.

4) Az intézkedést foganatosító P. Á. r. őrmester 2014. május 27-én kelt jelentése szerint 2014. március 22-én 11 óra 00 perckor álló ellenőrzést hajtottak végre, melynek során észlelték a panaszos gépjárművét. A rendőri intézkedésre azért került sor, mivel észlelték, hogy a gépjárművet vezető személy - a későbbiek során megállapítást nyert, hogy ez a személy a panaszos - úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont használt. Az észlelést követően a gépjárművet, valamint az azt vezető személyt – a panaszost - intézkedés alá vonták. Az intézkedést a jogszabályoknak megfelelő tisztelegéssel, köszönéssel, valamint az intézkedés tényének és céljának megnevezésével kezdték meg. Az intézkedő rendőr P. Á. r. őrmester volt, N. B. r. őrmester biztosította az intézkedést.

Ekkor a panaszos ideges volt, flegma stílusban közölte az intézkedőkkel, hogy nem érti, miért vele foglalkoznak. Ezt követően a panaszos átadta az intézkedő rendőröknek személyazonosító igazolványát, melyből személyazonosságát minden kétséget kizárólag megállapították, valamint átadta a gépjármű forgalmi engedélyét. Ezután a panaszos közölte, hogy nem rendelkezik vezetői engedéllyel, azzal soha nem is rendelkezett, továbbá közölte, hogy az általa vezetett gépjármű a saját tulajdona.

A panaszost az igazolását követően P. Á. r. őrmester nyilatkoztatta, hogy az intézkedést megelőzően fogyasztott-e alkoholt, illetve, hogy hajlandó-e alávetni magát a helyszínen ittasság ellenőrzésnek, hajlandó-e megfújni a rendszeresített légalkoholmérő készüléket, melyet több alkalommal is kategorikusan megtagadott, valamint közölte, hogy nem fog együttműködni, mivel állítása szerint ezt ő megteheti, tekintettel arra, hogy komoly ügyészi kapcsolatokkal rendelkezik, ugyanis az édesanyja a B.-i Nyomozó Ügyészségen ügyészként dolgozik, és általa el fogja intézni a szabálysértési bírságot.

A panaszos elmondta továbbá, hogy mind P. Á. r. őrmestert, mind N. B. r. őrmestert fel fogja jelenteni annak érdekében, hogy a rendőri intézkedésért elégtételt vegyen. Az intézkedők emlékezte szerint ekkor a panaszos hangosan kiabált P. Á. r. őrmesterrel, valamint szidalmazta őt. Fentiekre való tekintettel P. Á. r. őrmester felszólította cselekménye abbahagyására, valamint ismételten megkísérelt a panaszossal szemben légalkoholmérő készüléket alkalmazni, melyet a panaszos ismételten megtagadott. P. Á. r. őrmester tájékoztatta a panaszost, hogy a vonatkozó jogszabályok szerint ez esetben elő kell állítania a panaszost.

Közölte továbbá a panaszossal, hogy vele szemben az általa elkövetett szabálysértések miatt - engedély nélküli vezetés, menet közben kézben tartott mobil rádiótelefon használata, valamint a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség - vele szemben szabálysértési eljárást fog kezdeményezni a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságon. A panaszos az általa elkövetett szabálysértések tényét nem ismerte el.

Ezt követően P. Á. r. őrmester közölte a panaszossal, hogy rajta az Rtv. 29.§ alapján ruházatátvizsgálatot fog végrehajtani, melyet megértett, annak végrehajtása során sem szabálysértés, sem bűncselekmény tárgya nem került elő a panaszos ruházatából.

Ezután P. Á. r. őrmester a panaszos által vezetett gépjárművet a helyszínen lezáratta oly módon, hogy az forgalmi akadályt ne képezzen, majd a panaszos utasával is közölte, hogy élettársát elő fogják állítani, melyet ő is tudomásul vett.

A panaszos viselkedésére, kijelentéseire tekintettel P. Á. r. őrmester az általa kezelt rádió beszédváltó gombját benyomva a rádióval forgalmazni kezdett, így a panaszos által tett kijelentéseket több szolgálatot ellátó tagállomás is hallhatta.

A BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra érve P. Á. r. őrmester a rendőri intézkedésről szóban beszámolt R. M. r. főörzsőrmester szolgálat irányító parancsnoknak, valamint dr. J.-né B. K. r. őrnagy készenléti csoportvezető asszonynak, majd az elállított személyt részükre sérülés és panaszmentesen átadta. A kapitányság épületében R. M. r. főörzsőrmester ismételten nyilatkoztatta a panaszost az alkoholfogyasztás tényéről, melyre a panaszos elmondta, hogy nem fogyasztott alkoholt, majd többszöri ismételt felszólításra hajlandó volt magát alávetni a légalkohol mérő készülékkel történő vizsgálatnak (LION típusú 55340 számú alkoholszonda), mely negatív eredményt mutatott. Fentiekre való tekintettel a panaszos további mintavételétől az intézkedő elállt.

Eközben a panaszos ismételten felemelte a hangját, és P. Á. r. őrmester valamint járőrtársa nevét és jelvéyszámát követelte. Ekkor azokat ismételten közölte vele, amikor is azt mondta, hogy nem hisz neki, vegye le az ő és járőrtársa a láthatósági mellényét, és adja neki oda, hogy azokról mindet fel tudjon írni. A panaszos kérésének P. Á. r. őrmester eleget tett.

Ezt követően a panaszossal ismételtelen közölte az általa elkövetett szabálysértések tényét, amelyeket ismételtelen nem ismert el, majd kiabálva közölte, hogy fel fogja őt és járőrtársát jelenteni a *. A panaszos a szabálysértési nyilatkozatot sem aláírni sem kitölteni nem volt hajlandó, illetőleg az előállítási nyilatkozatot sem volt hajlandó kitölteni sem aláírni. A rendőri intézkedés során P. Á. r. őrmester közölte a panasztételi lehetőségét, amelyet tudomásul vett. Ezt követően a panaszos a rendőri intézkedés befejeztével a rendőrkapitányságról szabadon lett bocsátva.

5) Az intézkedést foganatosító N. B. r. őrmester 2014. május 27-én kelt jelentése tartalmilag megegyezik P. Á. r. őrmester jelentésével, ezért ennek részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

6) A panaszos szabálysértési ügyében 2014. május 28-án kelt határozat részletes ismertetésétől a Testület szintén eltekint a jelen állásfoglalás III. 1. pontjában foglaltak miatt.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A Testület eljárását az Rtv., a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést. Mindebből kifolyólag a fenti hatásköri rendelkezés alapján a Testület a rendőrség szabálysértési hatóságként történő fellépését nem minősítheti, afölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol. Nem vizsgálhatja, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést, indokolt volt-e vele szemben a szabálysértési eljárás megindítása, valamint bírság kiszabása. Az ilyen jellegű panaszokra a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadók. A Testület a hatásköri szabályok értelmében a szabálysértési

eljárást megelőző közlekedésrendészeti intézkedést, előállítást és az ennek során tanúsított rendőri magatartást vizsgálhatja.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vontat-e intézkedés alá.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A közlekedésrendészeti intézkedés vonatkozásában a Testület utal arra, hogy az Rtv. 44. §-a szabályozza azt, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti. Ugyanezen bekezdés d) pontja szerint a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a

rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A Testület megítélése szerint az Rtv. 44. §-a egyfajta általános felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy a közlekedés szabályok megtartását ellenőrizze. Ennek keretében a rendőr ellenőrizheti a gépjármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait. Megjegyzendő, hogy ez az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel.

Az intézkedő rendőr a rendelkezésre álló iratokban leírta, hogy azt észlelte, hogy a panaszos gépkocsija nem belátható útkanyarulatban állt meg az általa vezetett gépjárművel. Mindezek alapján a Testület vizsgálta, hogy fennállt-e a szabálysértés gyanúja.

A KRESZ 3. § (2) bekezdés értelmében „a gépkocsi vezetője menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat. A kétkerekű, továbbá gépkocsinak nem minősülő háromkerekű jármű vezetője menet közben - ideértve a forgalmi okból történő megállást is - kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat.”

A Szabs. tv. 178. pont alatt rendelkezik a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséről.

224. § (1) Aki KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

(2) A KRESZ 40–41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

A Testület a szabálysértés elkövetésének gyanújával összefüggő jogszabályok valamint a szabálysértési törvény vonatkozó tényállásának ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e, és fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy ez a gyanú fennállt.

A Testület megítélése szerint egy szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében az Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, és a panaszos igazoltatásához a Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján megfelelő jogalapot biztosított, továbbá megjegyzendő, hogy az Rtv. 44. § alapján közlekedésrendészeti intézkedés esetén az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel. Mindezek alapján megállapítható, hogy ebben a tekintetben nem érte alapjogsérelem a panaszost.

A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást

foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogalapját, időtartamát.

a) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A 27/2010. (OT.14) ORFK utasítás 25.) pont a.) alpontjában szerint " az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ház az intézkedés alá vont személy az alkoholszondával, alkoholteszterrel, vagy hiteles mérőeszközzel végzett ellenőrzést megtagadja ".

Mindezekre tekintettel, mivel a panaszos megtagadta az alkohol szonda megfűjását a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor. Mivel pedig az ittasság más, enyhébb jogkorlátozással járó módon nem volt esetében ellenőrizhető, az intézkedés az arányosság Rtv. 15. §-ában foglalt követelményének is megfelelt [Rtv. 15. § A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.].

b) A Testület a fentebb idézett Rtv. 15 §-a alapján, amely az arányosság követelményét fogalmazza meg, vizsgálta az előállítás időtartamát, amely a foganatosított intézkedéseket tekintve nem tarthat aránytalanul hosszú ideig.

Az előállítás, az előállításról készült jelentés tanúsága szerint 11:03 perctől 11:20 percig tartott. A Testület ebben a kérdésben úgy foglalt állást, az előállítás hosszát illetően, hogy az ezen idő alatt végzett eljárási cselekmények alapján indokoltnak tartja az előállítás 17 perces hosszát.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítása miatt.

4) A panaszos beadványában sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden

körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szabályozza a rendőri intézkedés alakítását, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése tovább pontosítja az Rtv.-ben meghatározottakat. Eszerint „az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

A panaszos panaszbeadványában úgy nyilatkozott, hogy a rendőri igazoltatás során azt tapasztalta, hogy tiszteletlenül és bunkó módon viselkedtek vele a rendőrök. Ez abban merül ki, hogy amikor kérték a panaszos iratait igazoltatás céljából még nem is köszöntek és a jelvéyszámuk sem volt rajtuk. Amikor a panaszos kérte a jelvéyszámukat azt mondták fogja be a száját és örüljön, hogy nem viszik be. Ezt a viselkedést a panaszos már nem tudta szó nélkül megállni és még egyszer kérte a jelvéyszámukat. Ekkor ismét illetlenül mondták, hogy fújja meg az alkoholszondát.

Az ügyben keletkezett rendőrségi iratok egyöntetűen úgy foglalnak állást, hogy az intézkedés megkezdésekor az eljáró rendőrök tisztelgést követően közölték nevüket, beosztási helyüket,

azonosító számukat, valamint az az intézkedés tényét és célját. Az intézkedés alá vont személlyel az intézkedés minden szakaszában megfelelő, kulturált hangnemben beszéltek. A panaszos ugyanakkor álláspontjuk szerint ideges volt, flegma, többször felemelte hangját és ügyészégi kapcsolatait emlegette.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani. A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az előállítás miatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. Az intézkedés során használt rendőri hangnem, az intézkedés alakisága kapcsán a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2015. január 22.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag